

SUPPLETOIRE INVENTARIS

VAN HET

A R C H I E F

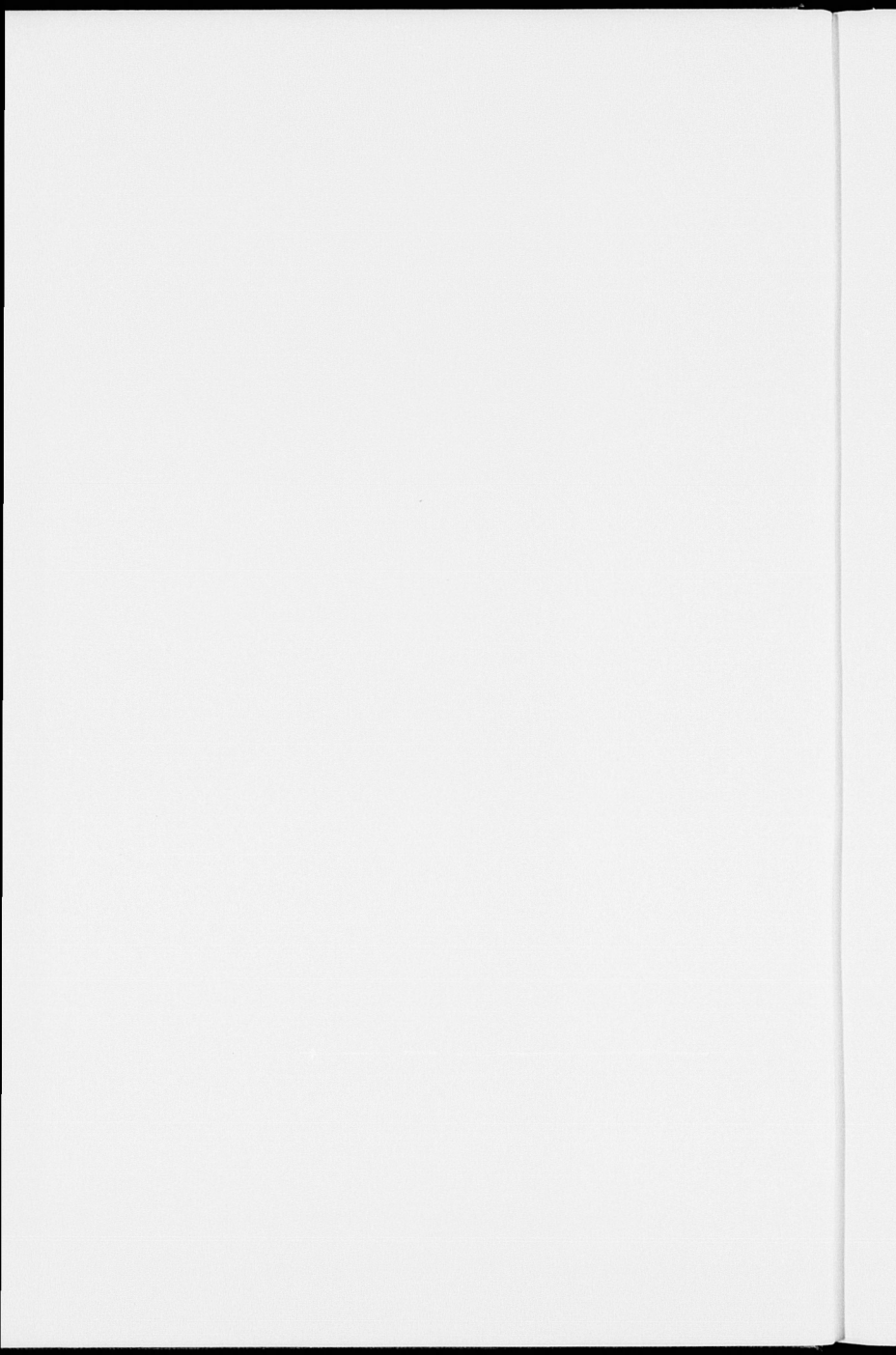
DER GEMEENTE

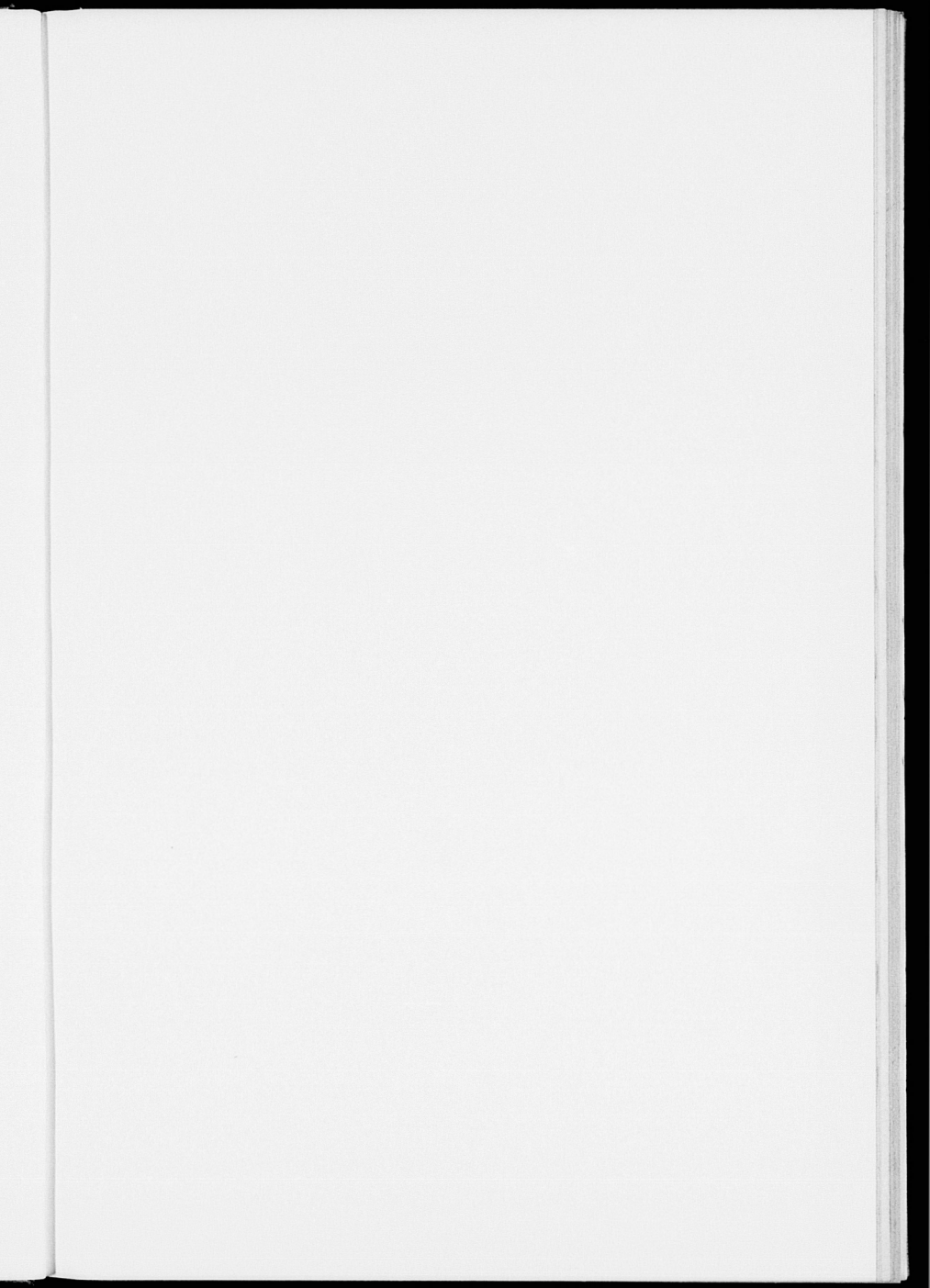
Dordrecht.

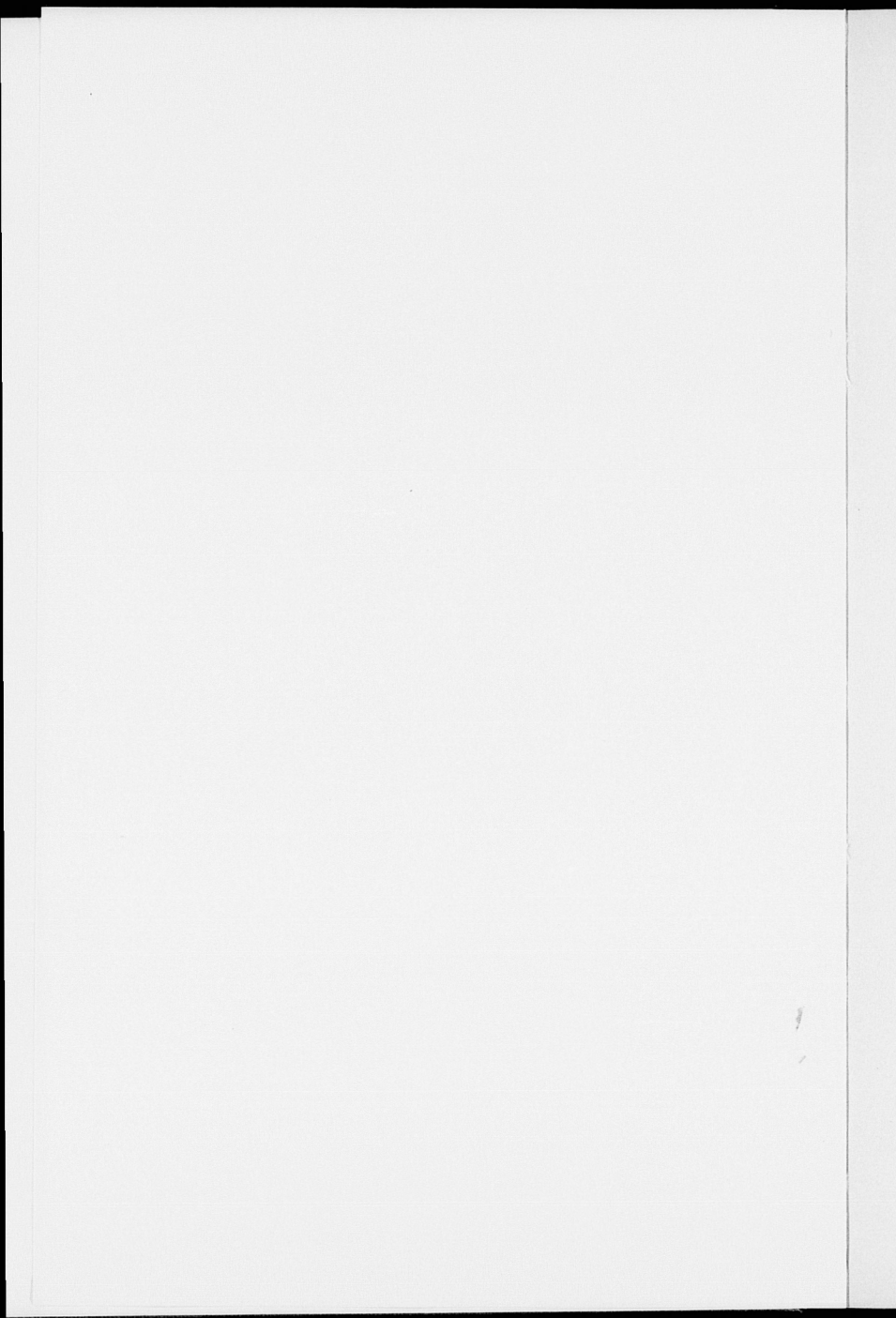
DORDRECHT,
H. R. VAN ELK.
1878.

H. G. oct.

471

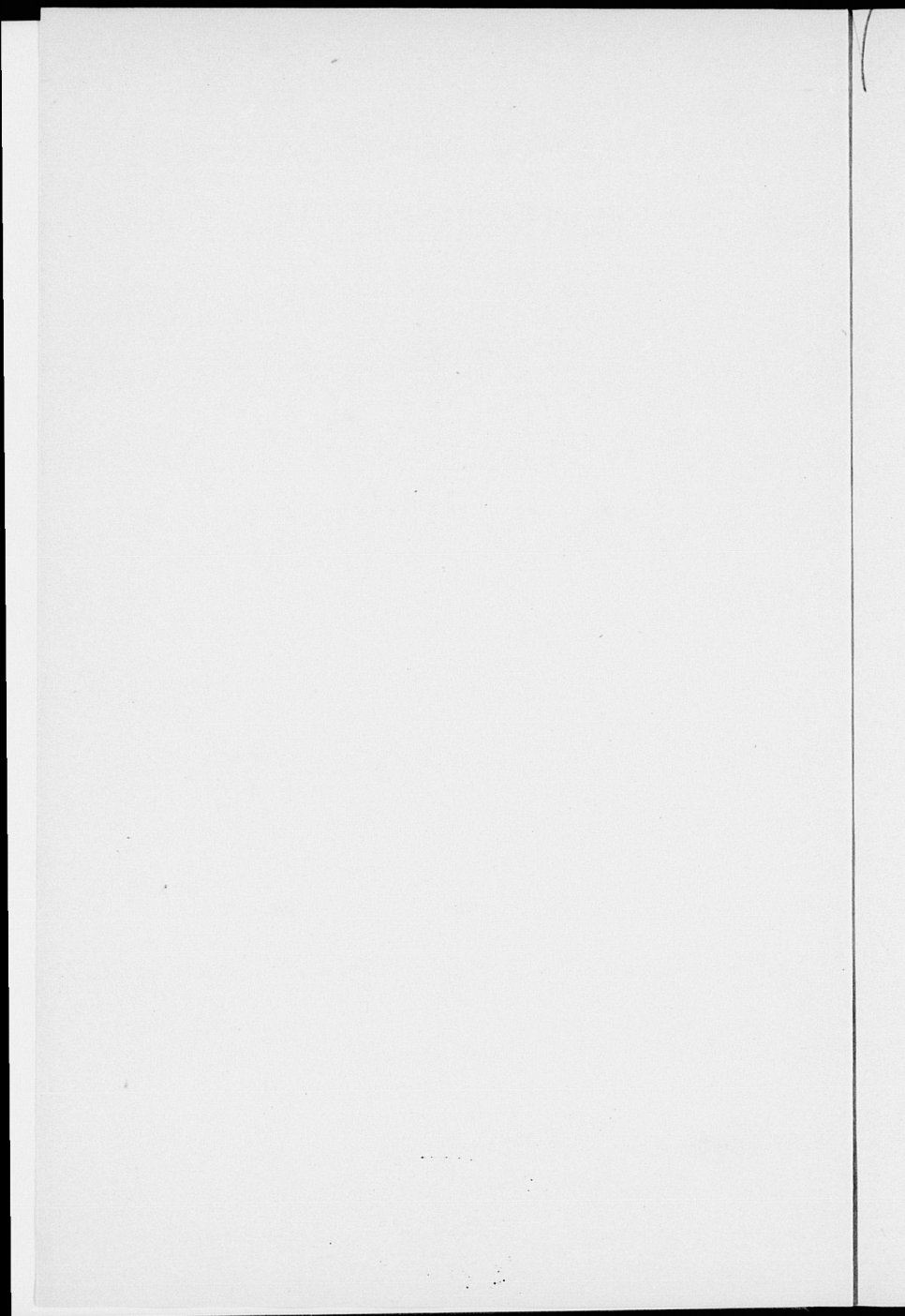

171 + 20 61

C. gips.

SUPPLETOIRE INVENTARIS

VAN HET

A R C H I E F

DER GEMEENTE

Dordrecht,

OPGEMAAKT DOOR

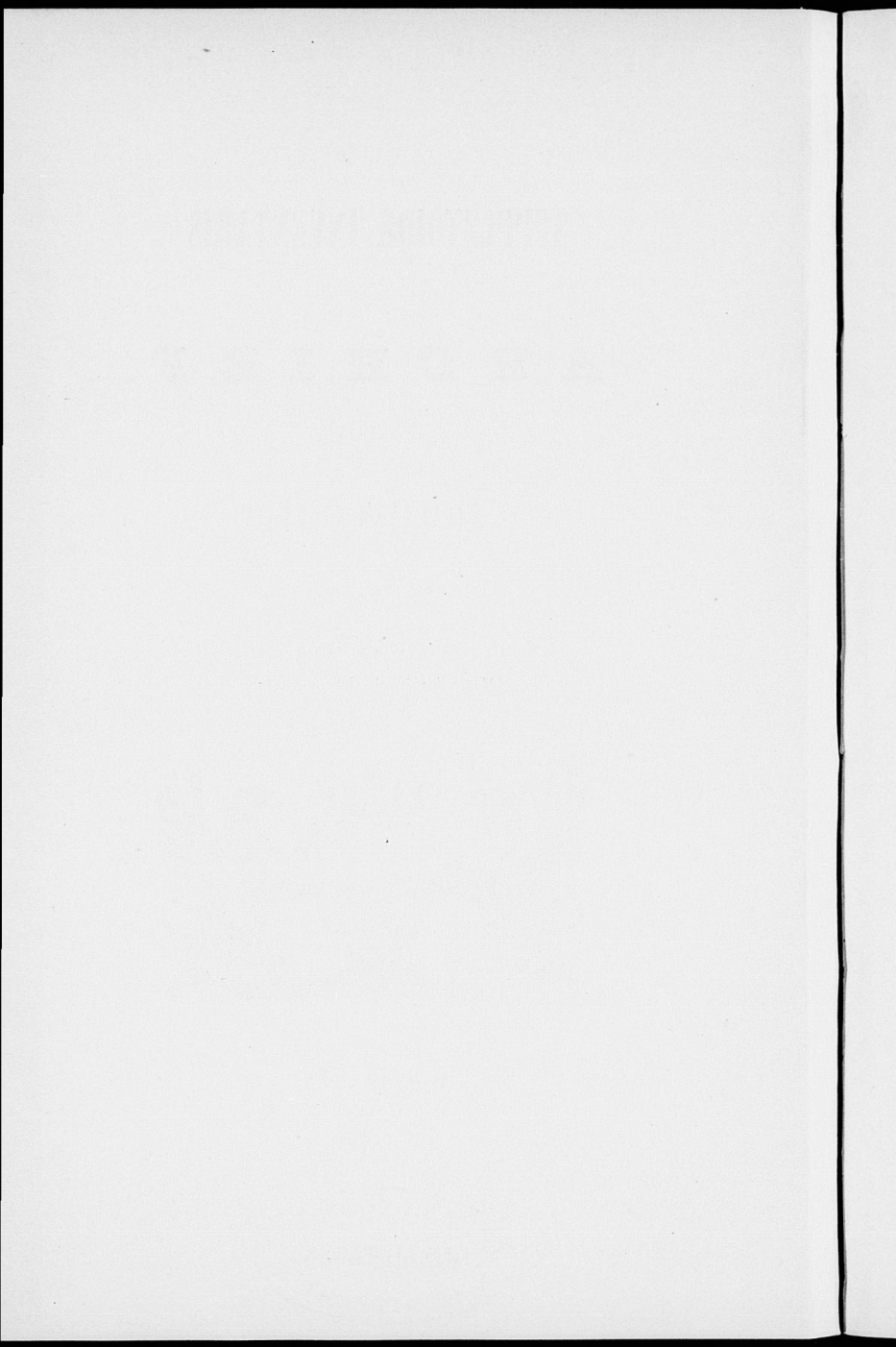
MR. P. VAN DEN BRANDELER,

Hon. Archivaris der gemeente.

DORDRECHT,
H. R. VAN ELK.
1878.

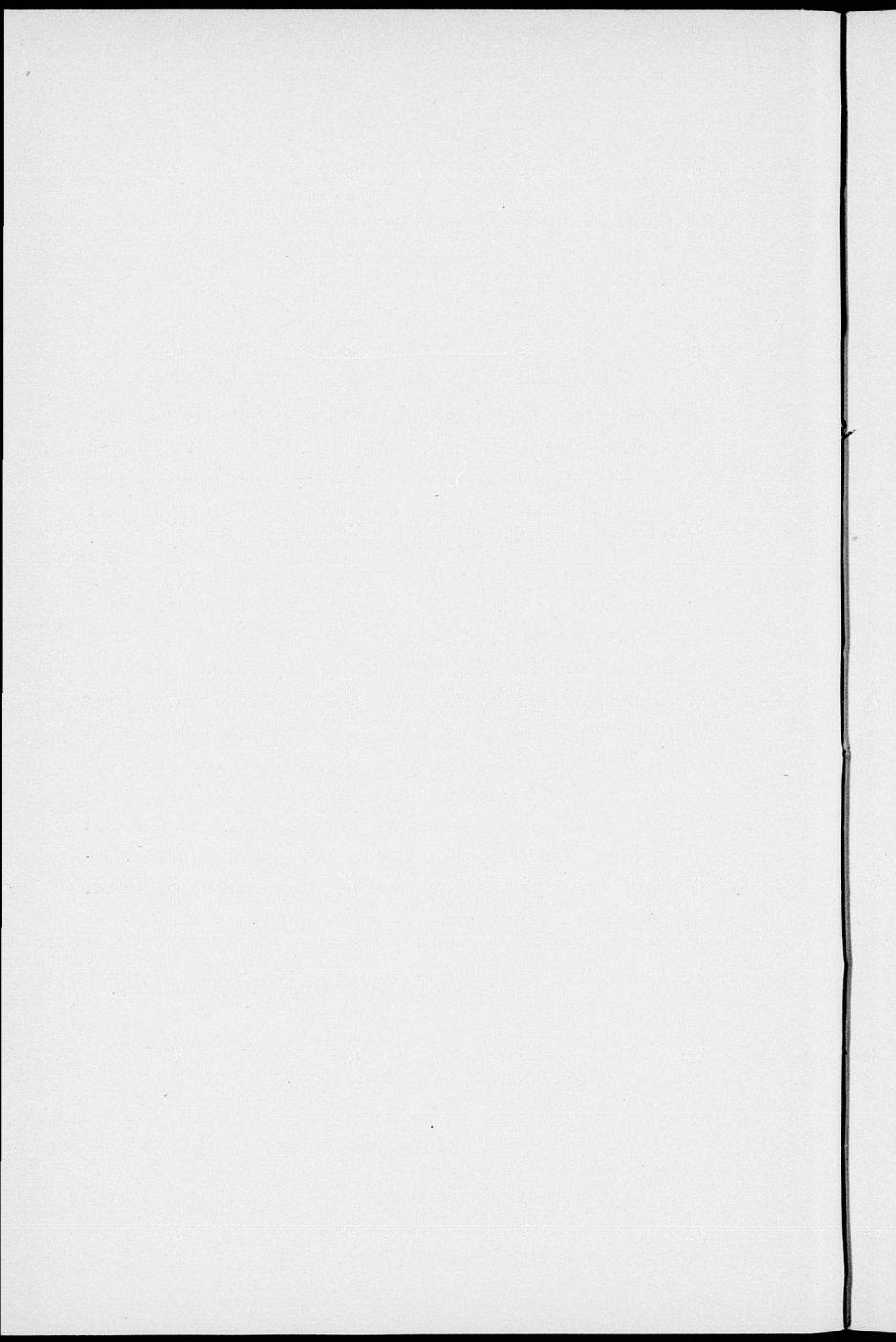

De in dezen suppletoiren Inventaris opgenomen brieven vindt men vermeld in den Inventaris van het Archief der gemeente, 3de ged., bladz. 125, onder n°. 342. Zij waren vroeger onder verschillende nos. verspreid onder de stukken, die op de zoogenaamde Weeskamer ten Raadhuize bewaard werden. Chronologisch gerangschikt leveren zij thans een beter overzicht op. Dat vele dezer brieven nog van historische waarde zijn en alzoo den oudheidkundige belang moeten inboezemen, valt niet te ontkennen. Niet bij allen was het mogelijk het juiste jaartal en de dagteekening op te geven, bij sommigen moest men zich daaromtrent tot gissingen bepalen. Waar eeuw of jaartal niet bijgevoegd was, zijn deze er zooveel doenlijk tusschen twee haakjes bij geplaatst. De meeste brieven zijn aan de regering der Stad *Dordrecht* gericht; waar zulks niet het geval is, wordt de naam van den geadresseerde er bij vermeld.

P. VAN DEN BRANDELER.

's GRAVENHAGE, Augustus 1877.

BRIEVEN VAN DE 15de en 16e EEUW,
GESCHREVEN AAN DE REGERING DER STAD DORDRECHT, ENZ.

1. (1403.) 4 September. Hertog AELBRECHT VAN BELJEREN, Graaf van *Henegouwen* en van *Holland*. Omtrent het vervolgen van onwilligen in het betalen van hunne morgentalen, enz. (Gegeven in onsen besit voir *Gorinchem*.)

2. 14 . . 22 Augustus. DIRCK VAN DER MERWEIJDE, ridder, eischt voldoening voor beleedigingen, aan zijnen dienaar aangedaan, enz.

Deze DIRK VAN DE MERWEDE was slotvoogd van *Geertruidenberg* van 1414 tot 1421; hij stierf in 1459. Zie SMITS en SCHOTEL, Beschrijving van Dordrecht, D. I, bl. 115.

3. 14 . . 29 Julij. Graaf van OISTERVANT, heer van *Boirs-sel*, van *Voirne*, enz., verzoekt eenen gevangene te ontslaan. (Gelmen.)

Hij was de 15de heer van *Voorne* en verkreeg deze heerlijkheid door zijn huwelijk met VROUWE JACOBA VAN BELJEREN. Zie VAN ALKEMADE en v. D. SCHELLING, Beschrijving van den Briel, D I, bl. 218 en volg.

4. **14** . . . S M a a r t. De Raden des Heeren van *Bourgon-dië*, gesteld ter zake der landen van *Holland*, *Zeeland* en *Friesland*, verzoeken ongehinderde passage voor een met kalk geladen schip. (In den Hage.)
5. **14** . . . Op Sinte Marije Magdalenen dag. (22 J u l i j.) Dezelfden. Over het stapelregt.
6. (**1438**.) Den Sonnedages 27 A p r i l. Dezelfden. Over te nemen maatregelen ter voorkoming van duurte van het koren.
7. **1442**. Des diurdaghes na bleken pinxteren. (29 M e i.) Burge-meesteren, Schout, Schepenen en Raad der stad *Enchusen* verzoeken ontslag van een hunner medepoorters, die met zijne schepen aangehaald was.
8. (**14**)**45**. 6 J u l i j. De stad *Delff* verzoekt de ongehinderde passage van eene partij „canthouts”.
9. **1451**. De stad *Zierikzee*. Betreffende het stapelregt, en verscheidene andere brieven over dat onderwerp, waarvan de meeste zonder dagteekening noch jaartal.
10. **1453**. 5 O c t o b e r. De stad *Amsterdam* verzoekt voor hare poorters vrijdom voor te *Dordrecht* gehaalde wijnen.
11. **1454**. 8 M e i. De stad *Zierivee*. Betreffende den aankoop van beukenbalken voor de fondeering van een nieuwen toren.

12. ^{1457.}
1458. 2 Maart. De Raad des Hertogs van *Bourgondië*, enz., verzoekt om aan de uitspraak van den Grooten Raad ter zake van het stapelregt gevolg te geven.
Hier wordt zeker bedoeld op die van 28 Januarij 1457/58.
13. **1459.** 30 Maart. JAN VAN ZWIETEN, Schout te *Leijden*. Betreffende eene erfenis, aan den Prior der Augustijnen te *Dordrecht* toegevallen.
14. (14)60. 2 September. JACOB, Graaf tot *Heurne*, heer tot *Altena*, enz. Over de markt van in *Zuid-Holland* door visschers van het land van *Altena* gevangen visch. (Woudrichem.)
15. **1463.** 20 April. De heer van *Berghen opten Zoom*. Beireffende het versterfregt van een dienaar van den Abt van *Middelburg*. (Te Woude opt Huijs.)
16. (14)65. 23 Februarij. De Tollenaar te *Gorichem* verantwoordt zich aangaande den door hem van eenige poorters gevorderden tol van ijzer.
17. **1466.** 12 Julij. De Hertog van *Bourgondië* verzoekt dat hem eenige tenten (*tentes et pavillons*) geleend worden ten behoeve van het beleg voor de stad *Dignant*. (Bruxelles.)
In het Fransch.
18. " 2 September. Dezelfde. Berigt van de inname van *Dynant*, na een beleg van zeven dagen. (Namur.)
In het Fransch.

19. (14)71. Vrijdagh 9 Augustus. De stad *Antwerpen*. Op-
roeping van een paar personen als getuigen in de
zaak van HEINRIC, dien men noemt DE WITTE.
20. (14)78. 5 Mei. De stad van *der Goude* treedt tusschen
beide voor een harer poorters, die eene overtreding
tegen het stapelregt begaan had.
21. " 11 Mei. De stad *Haarlem* treedt tusschen beide
voor een van hare medepoorters, die eveneens te
dier zake gevangen was genomen.
22. " 5 November. ADRIAAN JANSZ., Schout, Meester
ANTONIS DIRCK VAN BEMONT, met de andere gede-
puteerden der stad *Dordrecht*, berigten dat zij met
hunne tegenpartij voor commissarissen verschenen
zijn en men van beide zijden verklaard heeft zich
aan hunne uitspraak te zullen onderwerpen.
- Beide eerstgenoemden werden den 2 Augustus
1481 te 's Gravenhage onthoofd, als de partij
der Hoeksgezinden toegegaan.
23. (14)79. 27 Junij. De Raden des genad. Heeren en
Vrouwe van *Oostenrijk* en *Bourgondië*, enz. Aan-
gaande het uitrusten van oorlogschepen ter be-
scherming van de haringvisschers en andere
koopvaarders. (In den Hage.)
24. 1488. 13 December. JACOB VAN CATS, ridder, Caste-
lein van *der Goude*, Baljuw van *Ziericze*. Aan-
gaande het stapelregt.

25. (14)89. 29 Mei. ADOLPH, Graaf tot *Nassouw*, heer tot *Wijesbaden*, Stadhouders en eerste Hofmeester, en JOHAN, Graaf tot *Egmond*, heer tot *Baer*, Stadhouders Generaal van *Holland, Zeeland* en *Vriesland*. Betreffende te nemen maatregelen tegen het vervoer van koren uit het land van *Vianen* naar *Rotterdam* door de vijanden. (Leijden.)
26. " 6 Junij. De stad *Utrecht*. Houdende klagten over het wegvoeren van eenige koopwaren, aan een Utrechtschen burger toebehoorende.
27. (14)90. 15 Februarij. CLAES VAN BAKEL, Burgemeester der stad *Dordrecht*, zendt aan Mr. CORNELIJS DE JONGE, Raad van den Roomschen Koning, twee extracten van de uitspraken van PHILIPS van *Bourgondië* van 22 April 1453 en van 28 Januarij 1457/58, aangaande het stapelregt.
- Deze uitspraken vindt men bij VAN DE WALL.
Handv., bladz. 588 en 606 en volg.
28. (14)91. 4 Mei. De stad van *der Goedenree* roept hulp in met schepen en levensbehoefden, ter afwering van eenen tegen haar door die van *der Sluijs* beraamden aanslag.
29. (14)91. 15 Junij. De stad *Haarlem*. Aangaande het arrest van een poorter van *Dordrecht*, ter zake van achterstallige lijfrenten.
30. (14)94. 15 April. Van wege den Koning wordt aan-

gedrongen op eene beslissing in de hangende geschillen over het bezit van de visscherij *de Crabbe*. (Mechelen.)

31. (14)98. 10 December. De stad *Schoonhoven* aan den Burgemeester der stad *Dordrecht*. Over de regeling der Munt.
32. 15 . . 22 Mei. De stad *Gheerdenberghe* aan den Burgemeester der stad *Dordrecht*. Aangaande de ten uitvoerlegging van eenen pandbrief.
33. " 9 Junij. Dezelfde. Ter zake van de nalatenschap van iemand, die te *Brussel* overleden was en waarop een poorter van *Dordrecht* regt meende te hebben.
34. " Zondages na S^t. Laurensdach. Dezelfde. Verzoek om vrijgeleide voor de personen en goederen harer ingezetenen.
35. " 2 Junij. JOHAN, Grave te *Nassouw*, enz., belooft te *Dordrecht* te komen, om te spreken over een geschil over het delven van turven, tusschen die van *St. Geertrudenberghe*, den *Zevenbergschen* dijk en den *Schijmerschen* dijk.
36. " 5 October. De Graaf van *Oostervant*, heer van *Voirne*, enz. Verzoek om consent tot het vervoeren van turf.
37. " Es vrijdag na S^tre Pieters dach ad viuralz. Die poert van *Woudrichem*. Als voren.

38. 15 . . . 27 September. De Heer van *der Vere* van *Zandenborgh*, enz. Als voren.
39. " 31 October. Die stede van *Gornicken*. Als voren.
40. " 26 Junij. Dezelfde. Als voren.
41. " Des Zonnendagh na des heilichs Kruijdedagh. Die stat van *Asperen*. Als voren.
42. " Op beloken paersche dach. Schepenen en Raden der stede van *Sinte Geerdenberghe*. Betrekkelijk het verbod van het delven van turf.
43. " Opten heiligen pinxteravondt. Dezelfden. Aangaande het vervoer van turf.
44. 1501. 8 Maart. De stad van *der Goude*. Betreffende het stapelregt.
45. " Op Satersdach Scti Bonifacii episc. (5 Junij.) Schepenen van *Nijmegen*. Aangaande de levering en betaling van eene lading molensteenen aan eenen poorter van *Dordrecht*.
46. 1504. 19 Mei. Dekens en zegelers van den Wollen Ambacht in de vrijheid van *Oesterwijck* beklagen zich bij ADRIAAN OCKERSZ., Burgemeester van *Dordrecht*, dat zij door die van *den Berghe* gearresteerd zijn ter zake van weeggeld, hetwelk op de markt van *Dordrecht* nimmer van hen gevorderd werd en zij meenen niet schuldig te zijn.

47. **1505.** 19 Junij. De Raad des Konings, Mr. BOULLIN, gelast die van *Dordrecht* in den *Haag* te verschijnen, ter zake van een geschil met die van *Gorinchem* over het stapelregt. (In den Haghe.)
48. (1507.) 23 September. MARGRIETE VAN OOSTENRIJK en BOURGONDIE, hertoginne douagiere van *Savoje*, verzoekt de gedeputeerden van de Staten van *Holland* en *Vriesland*, bijeen vergaderd in den *Hage*, om haren neef, den Graaf VAN EGMONDE, hulp en bijstand te verleen, bij het beleg voor het slot van Pourroijen. (Antwerpen.)
- Voorzien van hare handteekening.
49. **1509.** 27 Junij. PIETER LEEU JACOBSZ., Schout van *der Goude*, verzoekt om inlichtingen aangaande het vervoer van ijzer voorbij de stad *Dordrecht*, „contrary der compositiën.”
50. (1509.) 23 November. Schout, heemraad, gezworenen, enz. van *Bezoijen*, aan den heer HENDRIK ZWAAFF, heer tot *Mijerlo*, enz., Kastelein te *Loeffelsteijn*. Aangaande het gevangen houden van een hunner ingezetenen op het slot.
51. (15)11. 7 Mei. H. DE VEER. Betreffende het arrest en ontslag van zekeren GRIFFAEN, door den heer van *Bohoven*, drossaard van *Gorinchem*.
52. „ Am Souvaurende na jubilate. (10 Mei.) Burgemeesteren en Raadmannen der stad *Lubeke*. Uitnoodi-

ging om vooral in zaken van scheepvaart elkan-
der als goede vrienden voor nadeelen te behoeden.

In het Duitsch op perkament.

53. (15)11. 20 Mei. De Staten des Nederstichts van *Utrecht* beklagen zich over de ondersteuning, die FLORIS VAN EGMONT met zijn volk in *Holland* ondervindt, 't geen hen heeft doen besluiten den Lekdijk ter verdediging te openen.

Een afschrift.

54. 1511. 22 Mei. De stad van *Bergen opten Zoom* treedt voor een harer poorters tusschen beide, aan wien verboden was als hoedenmaker des Vrijdags ter markt te komen.

55. " 29 Mei. *Spes die ascensionis domini vesperis finiti*. De stad *Dordrecht* aan Meester JAN WEIJNSZ., Pensionaris der stad, te *Mechelen*. Kennisgeving van de inname van de stad *Boemell* met de blokhui-zen, door den Heer van *Gelre*, den 28 Mei, enz.

56. " 14 Julij. MARGARETHA, Aartshertogin van *Oostenrijk*, enz., berigt dat de Koning van *Engeland* den Aartshertog voor eigen rekening een zeker aantal van zijne beste boogschutters (*archiers*) zal toezenden, om hem in den oorlog van *Gelder* te hulp te komen, en verzoekt dat zij naar behooren ingehaald en van het noodige voorzien mogen worden. (*Mechelen*.)

Door haar zelve onderteekeud.

57. 1511. 28 Augustus. De Tresorier Generaal van de finantiën beveelt den tollenaar van *Gouda*, de turf-schepen, aan burgers van *Dordrecht* toebehoorende, vrij te laten voorbij varen zonder Rhoertol van hen te vorderen. (ten Bossche.)
58. " 30 Augustus. De stad *Nijepoort* verzoekt om hulp tegen die van den Heer van *Gelre*, welke te *Langerack* eenige huizen verbrand en verscheidene ingezetenen op brandschatting gesteld hebben.
59. " 4 September. De Graaf van EGMOND, Stadhouder Generaal, en de Raad des Keizers van *Rome* en Aartshertog van *Oostenrijk*, Prins van *Spanje*, enz. Aangaande de betaling van het aandeel van die van *Dordrecht* in de op te brengen penningen ten behoeve van den oorlog van *Geldere*. (Inden Hage.)
60. " 7 September. JAN VAN HAAREN, heer tot *Bocloven*, Drossaard van *Gorinchem*, enz., verzoekt die van *Dordrecht*, hem met hun quartier en met klokkenslag te hulp te komen met gravers en schepen van oorlog voor *Bomel*. (Tot Haestrecht in den leger.)
- Hierbij was gevoegd een brief van denzelfden aan de Regering van *Gorinchem* te dier zake van 6 September, volgens welchen de Heer van *Gelre* met 1000 of 1200 man te Lijnden boven Tyell lag.
61. " 9 September. JOHAN VAN WENA, heer tot

Giessenburg, verzoekt PIETER DAMASZ., Burgemeester der stad *Dordrecht*, hem 200 w kruid tot verdediging van *de Nieuwpoort* toe te zenden. (Nieuwpoert.)

62. **1511.** Op heilich ruijsdach exaltatin. (14 September.) Desselde. Betreffende zekeren CORNELIS VAN STOLLIK, door de stad *Dordrecht* tot hem gezonden.
63. **1512.** 5 Maarten op fridary voor beloken paesschen. (16 April.) ARIAAN VAN GORCUM. Betreffende de verdediging der vesting *de Nieuwpoort*, tegen den Hertog van *Gelre*, die in aantocht was. (Inde Nipoort.)
64. (1512.) 9 Maart. FLORIJS. Aangaande zekeren VAN BALVEREN, wiens schip door MOSKULL e. s. zoude doorschoten zijn. (Meehelen.)
65. " Bonderdach na paschen. CORNELIJS MOSCUL verantwoordt zich te dier zake.
(Twee brieven, de laatste zonder dagteekening.)
66. **1511.**
1512. 26 Maart. Schepenen en Raad der stad *Ghend*. Over de betaling der achterstallige lijfrenten, op de stad *Dordrecht* gekocht.
67. " 3 April. GHERAERT BOGAERT, advocaat, berigt dat op heden eene sententie interlocutoir door het Hof is uitgesproken in zake die van *Dordrecht*, impetranten van zekere brieven van mandament, tegen de stad van den *Briele*, gedaagde. (Inden Hage.)

68. ^{1511.}
^{1512.} 3 April. FLORIJS VAN EGMONDT, heer tot *St. Maartendijk*, enz., Stadhouders Generaal der landen van *Gelre, Holland, Zeeland* en *Friesland*, berigt dat bringer dezès, JAN JACOBSZ., gelast is hun te zeggen, hoe zij met hunne schepen zullen handelen. (Inden Hage.)
69. 1512: 7 tot 22 April. CORNELIS GLASMAKER roept hulpt in tegen de Gelderschen.
Vijf stuks.
70. " Opten heilighen paschavont. (10 April.) De stad van *Berglen opten Zoom*. Aangaande de verpleging van een kind.
71. " 16 April en 6 Mei. MARGARETHA, Aartshertogin van *Oostenrijk*, enz., Regente en Gouvernante. Aanmaning om onmiddellijk regt te doen over zekeren CORNELIS DANEN, ter zake van een door hem beganen moord en andere misdrijven. (Mechelen.)
Door haar zelve onderteekend.
Bij den eersten brief ligt eene memorio, op die zaak betrekking hebbende
72. " 16 April. De Graaf VAN EGMOND, heer tot *Baer*, enz., President en Raad des Keizers van *Rome*, enz. berigt den Schout, Burgemeesters en het Geregts der stad *Dordrecht*, de komst van den Procureur Generaal, om over eenige zaken met hen te spreken. (Inden Haege.)

73. **1512.** Op *Winsdagh* naeden beluken *Paesdach*. (20 April.) Schout, Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad *Culenborch*. Aangaande het vervoer van ijzer en smee-kolen.
74. " 23 April. *SYMON VANDEN COUDENBORCH*. Over eene met die van *Gouda* te houden zamenkomst. (*Gorcum*.)
75. " des *Freijdaiges* naeden beluicken *paessche dach*. (23 April.) Geleibillet, afgegeven door *JOHAN VAN BALVEREN*, Ambtman te *Tiell* en in de *Nederbetuwe*, voor eenige te *Dordrecht* ter markt te brengen koop-waren.
76. " 26 April. De stad van *der Goude* geeft kennis dat zij hare gedeputeerden naar *Dordrecht* zal zenden, om gezamenlijk met die van *Dordrecht* naar hunne genadige *Vrouw* te trekken, ter beraming van het-geen tegen de *Gelderschen* te doen zij, die overal brandstichten.
77. " 28 April. Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad van *Utrecht* verklaren, dat *CLAES IJSBRANTSZ.*, hun burger, de smedekolen, die hij van *Schoonhoven* naar *Utrecht* gevoerd heeft, aldaar verkocht en niet naar de *Gelderschen* heeft toegevoerd.
78. " 29 April. De Graaf van *EGMONT*, Gouverneur, President en Raden, enz. Betreffende gewelddadig-heden gepleegd, op zekeren *HESSEL MERTENS*, Raad van den Heer van *SASSEN*. (*Inden Haghe*.)

79. **1512.** 1 Mei. Burgemeester en Raadsmannen der stad *Hamburg* verantwoordden zich over het gevangen nemen van een poorter van *Dordrecht*.
Half Duitsch en Hollandsch.
80. " 2 Mei. JAN VAN HAAVRY, heer tot *Bochoven*, Drossaard tot *Gorinchem*, berigt aan ARIAEN VAN GORNICHEM, kapitein in die *Nijeuwport*, dat de Heer van *Gelre* in aantogt is naar *Schoonhoven*, en de *Nijeuwport*, en waarschuwt hem op zijne hoede te zijn.
81. " 3 Mei. CORNELIS GLASMAKER berigt den mislukten aanslag van den Heer van *Ghelder* op het slot van *Oudewater*.
82. " 3 Mei. De stad van de 't *Sinte Gheertruijden Berghe* aan PETER DAMIS SOEN, Burgemeester van *Dordrecht*. Aangaande het arresteren van eenige van hare poorters, wier ontslag zij verzoekt.
83. " 6 Mei. ABEL VAN COUSTER, Raid ordinaris van den Keizer en Aartshertog in den Hove van *Holland*, enz., verzoekt gedeputeerden naar *Gouda* te zenden, om met *Schoonhoven* en anderen te beraadslagen over de bescherming van den *Crimpenerwaard*.
84. " 9 Mei. FLORIJS VAN EGMONDT, zoon tot *IJsselsteijn*, heer tot *St. Maartensdijk*, enz. Houdende gelijk verzoek.

85. **1512.** Op *Sinte Servaas* dach. (13 Mei.) De stad van *Oudewater* verzoekt, eenige boden uit het land van *Gelre* als maatregel van wederverging aan te houden.
86. " 14 Mei. Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad van *Tiell* klagen over gewelddadigheden, gepleegd door de schippers en knechten, die tot bescherming van de stad tegen de vijanden in de Waal lagen.
87. " 20 Mei. De stad van *Gorinchem*. Over het „mijneren” en afwerpen van de sterkte van *de Nieuport*.
88. **1514.** 22 Februarij. Schepenen van *Asperen* verklaren dat *ALEIT*, *DIRCKS OTTENSZ.* weduwe, hare hofstede voor 100 gulden verkocht heeft.
89. " 2 Maart. Schepenen, Burgemeesteren en Raad der stad van *Zantboemell*. Betreffende de jurisdictie en zitdagen van de bank van *Tuijll* en andere banken in *Boemere* en *Gelreweerde*.
90. " 19 April. *J. DE COENE*, hofmeester van den Heer *VAN MONTIGNY*, van *Culenburgh*, enz., verzoekt vrijgeleide voor eene lading haver, zijnen heer toebehoorende.
91. " 25 April. De stad van *der Goude*. Betreffende het stapelregt.
92. " Maandag 8 Mei. Burgemeesteren, Schepenen en Raad van de stad *Antwerpen* verzoeken

inlichting aangaande de nalatenschap van eenen priester, ten behoeve van zijn erfgenaam.

93. 1514. 31 Augustus. De stad van *der Goude*. Betreffende het arresteren van eenige ingezetenen van *Berckouwe*, wier ontslag door die van *Dordrecht* gevorderd was.
94. " 4 September. Dezelfde, als voren.
95. " 8 September. HENRYCK DE BEAUVOIR geeft aan Mr. FLORIJS OEM VAN WIJNGERDEN, doctor in de beide regten, berigt aangaande eene tusschen die van *Dordrecht* en *Middelburg* hangende procedure ter zake van den Tol te *Dordrecht*. (Inden Haghe.)
96. " 16 September. De Graaf VAN EGMOND en de Raden des Keizers van *Rome* en des Aartshertogs van *Oostenrijk*, enz. Ten geleide van een afschrift van eenen brief van de Aartshertogin MARGARETHA VAN OOSTENRIJK, aangaande te nemen maatregelen tegen den invoer van zout uit *Frankrijk*. (Inden Haghe.)
97. " 28 September. De Raden des Keizers, enz. Ten geleide van een afschrift van eenen brief van de Aartshertogin MARGARETHA VAN OOSTENRIJK, van *Bruijssel* 24 September 1514, houdende berigt dat KAREL VAN GELRE op nieuw eene groote menigte krijgsvolk heeft aangenomen, zonder dat men weet wat hij in den zin heeft, met verzoek van hiervan aan de Regeringen van de steden, aan de grenzen

van *Holland* en *Vriesland* gelegen, onmiddellijk kennis te geven. (Inden Haghe.)

98. **1515.** 13 Jan u a r i j. FLORIJS VAN COULSTER aan PIETER DAMASZ., Burgemeester der stad *Dordrecht*. Ten geleide van eene lading haver, bestemd voor den Secretaris van den Keizer. (Gorchem.)
99. " 29 October. De stad van *Sciedamme* berigt de ontvangst van eene missive van 24 October, strekkende ten geleide van een afschrift van eene acte van appellatie van zekere placaten, in *Zuid-Holland* afgekondigd.
 Hier wordt zeker bedoeld op de Ordonnantie van 14 Julij 1515, door het zoogen. Groot Oetroot van 4 September 1520 vervallen.
100. **(15)16.** *Veijndach* na den *Sonrendach* inuurauit. (15 F e b r u a r i j.) Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad van *Nijmegen*. Aangaande het arresteren van eenige hunner burgers door een procurator van het Carthusers klooster, gelegen buiten de stad *Dordrecht*, ter zake van verschenen lijfrenten.
101. **1515.** 17 F e b r u a r i j. De Graaf VAN NASSAU, Stadhouder
1516. Generaal, de President en Raad van den Prins van SPANJE, gecommiteerd, enz. Bevel om op de hoede te zijn tegen KAREL VAN GHELRE, die voornemens is in deze landen of elders een aanval te doen. (Inden Haghe.)
102. **1516.** 4 April. Dezelfde. Waarbij dit bevel met aandrang herhaald wordt.

103. **1516.** 24 Mei. Dezelfde. Bevel van wege de K. M. om op Zondag 1 Junij aanst. te *Dordrecht* de eerwaardige processie-generaal te dragen, enz.
104. **1515.** 18 Februarij. HENRIJCK DE BEAUVOIR, procureur.
1516. Aangaande eenige processen, hangende voor den Hove van *Holland*. (Inden Haghe.)
105. **(15)16.** 26 Februarij. De stad *Breda* beklaagt zich over het ambacht van de schipluden te *Dordrecht*, hetwelk een harer ingezetenen, die de poirterije der stad *Dordrecht* had aangenomen, belet had te laden, aangezien hij aldaar niet „buikvast” was.
106. **1516.** Op Maandach na den Saterdag judica. (10 Maart.) Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad van *Nijmegen*. Betreffende de betaling van de door hen verpachte renten, accijnsen, enz.
107. **(15)16.** Op Dinsdaech in profesto Gregorii pape. (11 Maart.) Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad *Duijssborch*. Betrekkelijk de overgave van eenige aanbestedorven goederen, welke de Carthuizers te *Gertruijdenberge* onder zich hadden.
108. „ 16 Maart. Koning KAREL. Aangaande de gevangenhouding van de Gelderschen, in wier vrijlating die van het hertogdom *Gelder* beweerden dat door den Keizer, hunnen heer, bewilligd was. (Brussel.)

Door hem zelven ondertekend.

109. 1515.
1516. Op den heiligen goeden Vrijdach. (21 M a a r t.) HENRICK DE BEAUVOIR, procureur. Over de betaling van zekere proceskosten in zake JAN ARIJSZ. van *Utrecht*, en in zake JONGE ADRIAENSZ. c. s. (Inden Hage.)
110. (1516.) 31 M a a r t. FLORIS OEM VAN WIJNGAERDEN doet aan den heer JAN WILLEMSZ. VAN DRENCWAERT, Schout, en PIETER DAMASZ., Burgemeester der stad *Dordrecht*, mededeeling van zijn wedervaren met betrekking tot de vier punten van beschuldiging tegen hem ingebragt. (Mechelen.)
- Men zie over hetgeen toen ter tijd met Mr. FLORIS OEM VAN WIJNGAERDEN is voorgevallen, het door hem dienaangaande geschreven register, waarvan zich een afschrift in het Archief bevindt (Invent. 2de ged. 2de stuk, bladz 34). De brief heeft betrekking op het aldaar in fol. 121 en volgg. vermelde onderhoud met den Kanselier. In de *Informacie upt Stuck der Verpondinghe, gedaen in 1514* (voorbericht bl. XIX en volg.) vindt men de aanleiding tot die beschuldiging en de verdere lotgevallen van den Pensionaris vermeld.
111. 1516. 5 April. KAREL de V. verzoekt de Regering van *Dordrecht* dat zij hem drie hueijden (schepen) wil leenen en opbrengen, ieder voorzien van vier goede sterke schippers, met daarbij behorende artillerie en houtwerk, daar hij besloten was eene menigte schepen uit te rusten tot zuivering van de *Zuiderzee* van de zeeroovers. (Bruessel.)

Onderteeekend: CHARLES.

112. **1516.** 4 September. CH. VAN NASSAU zendt FREDERICK VAN RENESS, zijn Drossaerd van *Diest*, tot het doen van een verzoek aan de Regering van *Dordrecht*, aangezien hij voornemens was naar „*Lang-raeck* en elders omtrent der *Nijeu-poort*” te trekken en aldaar op hulp te wachten.
Onderteekend: CH. VAN NASSAU.
113. „ 18 November. President en Raden des Konings van CASTILIEN, enz., gecommiteerd ten zaken van *Holland*, *Zeeland* en *Vriesland*, dagvaarden die van *Dordrecht*, om in den *Haag* bij gedeputeerden te verschijnen, ten einde met de andere groote steden te handelen over eene petitie van 50.000 Phil. guldens tot onderhoud van 1000 paarden. (Inden Hage.)
114. (15)16. 20 November. FLORIJS VAN COULSTER aan PIETER DAMASZ., Burgemeester van *Dordrecht*. Betreffende het arresteren van eenige Gelderschen te *Dordrecht*. (Gorchem.)
115. **1516.** 20 November. Burgemeesters, Schepenen en Raad van *Zierikzee* beklagen zich er over, dat die van *Dordrecht* aan een hunner poorters geweigerd hebben, met zijne schepen en vrachten voorbij de stad te gaan, zonder te hebben verbodemd.
116. „ 21 November. De stad *Schoonhoven* vraagt inlichting aangaande den aard en het privilegie van den vrijdom der markt te *Antwerpen*, alwaar

door die van *Utrecht* eenige hunner burgers, bij maatregel van represaille, waren gearresteerd.

117. **1516.** 15 en 17 December. Twee brieven van de Gedeputeerden der stad *Dordrecht* aan JAN WILLEMSZ., Schout, en PIETER DAMASZ., Burgemeester der stad *Dordrecht*, houdende mededeeling van het verhandelde en hunne bemoeijingen op de te *Brussel* gehouden dagvaart. (Bruijssel.)
118. **1516.** 20 Februarij. De Graaf van NASSAU, van **1517.** *Vijanden*, enz., Stadhouder Generaal, President en Raad des Konings van *Spanje*, enz. gecommiteerd ter zake van *Holland*, *Zeeland* en *Vriesland*, beveelt, onder toezending van een afschrift van eenen brief van den Koning van *Spanje*, de Regering van *Dordrecht*, om hare gedeputeerden tegen 1 Maart aanst. te zenden ter plaatse waar Z. Maj. alsdan wezen zal. (Inden Hage.)
119. " 24 Februarij. De stad van *der Goude* doet aanvraag van den „Meester van Justiciën der stad *Dordrecht*”, daar de Bailluw aan eenen misdadiger het vonnis moet ten uitvoer brengen, hetgeen hij zonder hem niet doen mag.
120. **1517.** 28 Augustus. De stad van *Delft* verzoekt dat eenige personen uit het arrest ontslagen worden, waarin zij ter zake van de betaling van exuegeld te *Dordrecht* gebracht waren.

121. " 3 September. De Graaf VAN NASSOU, Stadhouder, enz. geeft kennis van de toezending van den heer VAN IJSSELMONDE en Meester JACOB MOURIJS, 's Konings Raden in *Holland*, ten einde te trachten de geschillen te vereffenen, welke tusschen die van *Dordrecht* en *Gouda* hangende zijn. (Utrecht.)
Onderteeekend: G. DE NASSAU.
122. " 5 September. FLORIJS VAN EGMONDE, heer tot *IJsselsteijn*, Stadhouder Generaal van *Vriesland*, deelt mede dat hij Meester JACOB MOWERIJS, Raad, verzocht heeft met hem ter zake bovengemeld te onderhandelen. (IJsselsteijn.)
Onderteeekend: FLORIJS
123. " 7 September. Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad van *Antwerpen* verlangen het ontslag van een naar de vrije jaarmarkt van *Antwerpen* bestemd schip, hetwelk, in strijd met de regten en privilegiën van die vrije jaarmarkt, door die van *Dordrecht* in beslag genomen was.
124. " 4 October. J. WEIJNS geeft aan JAN WILLEMSZ. VAN DRENCWAIRT, Schout, en PIETER DAMASZ., Burgemeester der stad *Dordrecht*, bericht van zijn wedervaren ter Staten Vergadering in den *Haag*, welke den vorigen dag ontbonden was, zonder dat iemand zijnen last geopend had, daar de zaak der petitie door het tractaat vervallen was, enz. enz.

Hier wordt waarschijnlijk bedoeld op het te *Utrecht* met KAREL VAN GELDER den 17

September 1517 getroffen bestand, waarvan onder anderen WAGENAAR, *Yat. Hist. D. IV*, bladz 406 en volg, gewag maakt.

125. **1517.** 26 October. JASPER CORRLIJSZ. schrijft aan PIETER DAMIJSEN, Burgemeester van *Dordrecht*, aangaande eene erfenis.
126. " 1 December. De President en Raden des Konings, gecommiteerd ten zaken van Z. M. landen van *Holland, Zeeland* en *Vriesland*, verzoeken de toezending van gedeputeerden met eenige van de beste kuipers naar den *Haag*, ten einde met de gedeputeerden van de andere steden maatregelen te beramen ter voorziening in de klagten, door de Oostersche steden ingebracht, over „de quade policie”, die dagelijks bij de pakking van haring zoude plaats hebben. (Inden *Haghe*.)
127. " 8 December. J. VAN WASSENAER verzoekt de Burgemeesters en Tresoriers der stad *Dordrecht*, hem nog 200 gulden te leenen, behalve de 100 gulden die hij reeds van hen ter leen ontvangen had. (Ten Ouden *Bossche*.)
128. **(15)17.** Woensdag 16 December. Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad *Antwerpen*. Aangaande de continuatie van het nieuwe privilegie voor het ambacht der goudsmeden en de betaling der kosten te dier zake.
129. **1517.** 28 December. De stad 's *Hertogenbossche*.

Over het arresteren van eenige burgers der stad *Dordrecht*, wier vrijlating men gevorderd had.

130. " 31 December. De Koning in zijnen Raide berigt dat hij besloten heeft, dat in iedere hoofdstad van zijne landen terstond een zeker aantal krijgsknechten, bussen en veldgeschut ingeschreven en gereed gemaakt zal worden, ten einde in geval van nood onder zijnen neef en Capitein-Generaal, den Graaf VAN NASSOU, uit te trekken. Het aandeel van *Dordrecht* wordt daarin op 200 man en twee stukken artillerie gesteld, met bevel van dezen onmiddellijk uit te rusten, daar men voor een inval van den Hertog van *Brunswijk* beducht was. (Mechelen.)

Door Koning KAREL onderteekend

131. ^{1517.}
^{1518.} 3 Januarij. De Luiden van de Rekeningen in *den Haghe*. Aangaande de aanhaling door die van *Dordrecht* van een met koopmansgoederen geladen schip, hetwelk den Tol op *de Geleede* voorbij was gevaren zonder aan te spreken noch het regt van tol te betalen. (Inden Haghe.)

132. " 6 Januarij. FLORIJS VAN WIJNGAERDEN en JACOB MOURIJSZ., Raden. Betreffende een voor het Hof van *Holland* hangend proces van die van *Dordrecht* tegen die van *den Briele*. (Ter Goude.)

133. ^{1517.}
^{1518.} 8 Januarij. WILLEM, vrijheer te *Rogendorff* en van *Molenburg*, Stadhouders Generaal des Konings

van Spanje, in *Vriesland*. Betreffende eene lading rogge, die gedeeltelijk te *Dordrecht* lag.

134. " S M a a r t. De stad *Dordrecht* beklaagt zich bij broeder WILLEM VAN ALCMAR, Meester Provinciaal van *Coelen*, over eenige broeders van zijn convent, die de gemeente bij de biecht als anderzins tegen de Regering schenen op te zetten, met verzoek van andere „precaers” en „biechtvaders” in hunne plaats aan te stellen.

" **1518.** Op *Sint Gregorius* aenst. (12 M a a r t.) WILLEM VAN ALCMAER geeft een ontwijkend antwoord op dit schrijven. (Harlem.)

" $\frac{1517.}{1518.}$ 24 M a a r t. De stad *Dordrecht* dringt bij WILLEM VAN ALCMAER op een bepaald antwoord aan.

Het zijn afschriften. Zie hierover Dr. G. D. J. SCHOTEL, Kerkel. *Dordrecht*, bladz. 17.

135. (1518?) *Tresen Zondag* letter. (24 M a a r t?) . . . BETTE deelt aan PIETER DAMASZ., Burgemeester der stad *Dordrecht* mede, dat uit *Spanje* berigt is ontvangen, dat de Koning in een steekspel ligt zou gekwetst zijn, en men aanstalten maakt DON FERNANDO herwaarts te zenden. (Mechelen.)

136. $\frac{1517.}{1518.}$ 3 April. De stad *Gouda*. Betreffende de hef-

ting van zekere geldsom, door een harer poorters onder het Geregt der stad *Dordrecht* genantiseerd.

137. $\frac{1518.}{1519.}$ 2 F e b r u a r i j. EVERART, Grave van *der Marck* en van *Arenberch*, heer tot *Merwa*, enz., verzoekt PIETER DAEMISZ., Burgemeester der stad *Dordrecht*, aan brenger dezès, JAN VAN GULICH, de achterstallige termijnen te willen betalen, van de „pensien”, die zijne huisvrouw op de stad heeft, ten bedrage van 10 ƒ vlms. 's jaars. (Ludich.)
138. (15)21. 5 J u l i j. De Graaf VAN NASSAU, Stadhouder Generaal, de President en Raden des Keizers, gecommiteerd ter zake van Z. M. landen van *Holland*, *Zeeland* en *Vriesland*, berigten, dat de Franschen voornemens zijn de landen van den Keizer te beschadigen en den oorlog aan te doen, met waarschuwing van hiervan onverwijld in stilte hunne burgers in *Frankrijk* kennis te geven, ten einde zij zich zoo spoedig mogelijk van daar be-
geven. (Inden Hage.)
139. „ 12 J u l i j. Dezelfden berigten, dat Heer KAREL VAN GELRE heimelijk zich aan de grenzen vertoond heeft en alles in stilte tot eenen aanslag gereed maakt, weshalve de Regering verzocht wordt op hare hoede te zijn en dag en nacht de waak te houden. (Inden Hage.)
140. „ 1 A u g u s t u s. Dezelfden. Ten geleide van eenen

uit de Walsche in de Duitsche taal overgezette brief van den Keizer, van *Gendt* 23 Julij 1521, houdende berigt van de overwinning, in *Navarra* op de Franschen behaald, welk Koningrijk door hen onlangs verrast en ingenomen was, met verzoek om hiervan afkondiging te doen, processïen te doen dragen en overal sermoenen en gebede-oefeningen enz. te laten doen. (Inden Hage.)

141. **15(21)**. Op *Margartha* aann. (19 Julij.) **CHRISTIERN**, Koning van *Denemarken*, *Zweden*, *Noorwegen*, enz., Hertog van *Sleswick* en *Holsteijn*. Betreffende den koop van zeker schip.

Niet onderteekend.

142. **I52I**. 19 Julij. **GHERAERT BOGAERT** doet den Burgemeester van *Dordrecht* voorloopig mededeeling van zijn wedervaren en van hetgeen hij aangaande de publieke zaken en den oorlog tegen *Vrankrijk* gehoord heeft bij zijne aankomst te *Gent* met andere gedeputeerden van *Holland*. (Gent.)

143. " 20 Julij. **JAN BASIN**, procureur, doet mededeeling van eene sententie van het Hof van *Mechelen*, van 20 Julij 1521, in zake die van *Dordrecht*, appellanten, tegen die van *den Briel*, waarbij de sententie van het Hof van *Holland* benevens het daarvan gedaan appel wordt te niet gedaan. (Mechelen.)

Men vindt de beide sententiën bij **VAN DE WALL**, *Handv. v. Dordrecht*, bladz. 874 en 898 en volgg.

144. **I52I.** 31 Julij. De stad *Rotterdam*. Betreffende het Maasregt.
145. " 8 Augustus. FLOERIJ'S VAN WIJNGERDEN, ridder, verzoekt Burgemeesteren en Tresoriers der stad *Dordrecht*, hem de eer te bewijzen, den eerstkomenden Zondag te *IJsselmonde* te komen of iemand te zenden, bij gelegenheid dat heer JAN GOVERTSZ., zijn neef, aldaar zijn eerste mis zingen zal, en zulks „om dat aflaaf te verdienen” en met hem des middags „goetschier” te maken. (*IJsselmonde*.)
146. " 13 Augustus. FLORIJS OEM VAN WIJNGERDEN, ridder. Aangaande eene door hem te *Dordrecht* te houden comparitie. (*IJsselmonde*.)
147. **I52I.**
I522. 19 Maart. De stad *Dordrecht* aan JACOP OEM en Meester FLORIS OEM, hare gedeputeerden. Betreffende een tusschen die van *Dordrecht* en *Schoonhoven* hangend geschil, ter zake van gewelddadigheden door laatstgemelden tegen *Dordrechtse* schippers te *Streefkerk* gepleegd, benevens een certificaat van een persoon, die bij die gelegenheid gekwetst is.
148. **I522.** 8 Augustus. De stad *Dordrecht* aan JAN VAN DRENCWAERT, Schout, AERT HEINRICXSZ., PIETER SCHOOCK WILLEMSZ. en Mr. FLORES OEM VAN WINGARDEN, hare gedeputeerden in *den Hage*, waarbij hun wordt aangeraden, ten spoedigste met de andere steden in het geheim een middel te beramen om

hunne gedeputeerden uit *Denemarken* terug te krij-
gen, aangezien dezerzijds eenige dienaars en
ambassadeurs van den Koning van *Denemarken*
gevangen zijn genomen en zij vreezen, dat dit op
hunne gedeputeerden zou gewroken worden.

149. (I522^o) 27 Augustus. P. BERGHES. Betreffende de
regeling van het stuk der veerlieden in *den Ouden*
Bosch. (Bergen.)

Vergel. Invent. 3de ged. bladz. 124, No 338.

150. (I5)24. 22 September. MARGUERITE, Aartshertogin
van *Oostenrijk*, enz., Regentes en Gouvernante, aan
den President en Raden en leden der Rekening
des Keizers in *Holland*, houdende mededeeling dat
aan die van *Dordrecht* vergunning verleend is,
hunne haven schoon te maken en te diepen, met
verzoek van haar te willen mededeelen, op welke
wijze men gewon is in de daarop vallende kos-
ten te voorzien, „affin que le peuple ne soit tra-
veillé outre la raison.” (Bruxelles.)

In het Fransch. Voorzien van de handteeke-
ning van MARGARETHA.

151. 1525. 18 Julij. De Graaf VAN HOECHSTRAETEN, heer
van *Montigny*, van *Culemborch*, van *Borsselen*, enz.,
Stadhouder-Generaal, en de Lieden van den Raad
des Roomschen Keizers in de landen van *Holland*,
Zeeland en *Vriesland*, bevelen den Bailluw van
Zuid-Holland een onderzoek in te doen stellen
aangaande „de abnizen en overdaden,” die de

geestelijke heeren of officiers van den Bisschop de ingezetenen aandoen, hetzij met betrekking tot het verleenen van dispensatie om te huwen, of het in den ban doen, het begraven van dooden, het doopen van kinderen, enz., en den uitslag daarvan in geschrift mede te deelen. (Inden Haghe.)

Hieraan is gehecht eene »Memorie voir den officiers der K. M.», zijnde eene soort van instructie, waarbij hunne jurisdictie wordt bepaald.

152. **1527.** 21 Januarij en 30 December. Twee brieven van FLORIJS VAN WIJNGERDEN, Ridder. Aangaande den accijns van bier, enz. en daartoe betrekkelijke voordragten.

153. **1538.** 12 Maart. De stad *Brielle*. Betreffende een geschil, ontstaan over het laden door eenige schippers, die, aldaar aangekomen, weder met vracht vertrekken wilden.

Hierbij ligt het concept van het daarop door de stad *Dordrecht* gegeven antwoord van 15 Maart 1537/38.

154. **1540.** 18 October. CORNELIS VAN BERGHEN, heer tot *Zevenbergen*. Aangaande het ontslag van den neef van den Dijkgraaf van *Zevenbergen*, die gevangen was gezet. (*Zevenbergen*.)

155. Een bundel brieven van aanzienlijke personen, aan de Regering van *Dordrecht* geschreven na de

- sententie van 18 October 1540, houdende verzoek om van het stapelregt vrijgesteld te mogen worden voor proviand-goederen.
156. (15)43. 30 October. De stad 's *Hertogenbosch* verantwoordt zich over het gevangen nemen van eenige poorters van *Dordrecht*, die paarden gestolen hadden en wier in vrijheid stelling geëischt werd.
157. 1544. 14 Julij. Schout, Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad *Dordrecht* aan den heer Mr. NICOLAES BARTHOLOMEI, Pensionaris en gedeputeerde der stad *Dordrecht*. Aangaande de tolvrijheid van eenig hout, door drie schippers van *Gorchom* ten behoeve van eenen poorter van *Middelburg* geladen.
158. (15)46. 8 April. Burgemeesteren en Raad der stad *Amstelredamme* vragen inlichting omtrent de betaling van den bier-accijns, welke van een hunner ingezetenen gevorderd werd.
159. $\frac{1546.}{1547.}$ 25 Januarij. Schout, Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad *Dordrecht* geven aan de heeren van de Rekening des Keizers in Z. M. land van *Holland* te kennen, dat het Clarissen convent te *Dordrecht*, „arm en miserabel” is, zoodat het ter naauwernood in zijne eigen behoeften kan voorzien, en verzoeken hun alzoo het met versooning te behandelen bij de invordering van de door dit klooster op te brengen 20 kar. gulden.

160. **1547.** 16 Februarij. De Keizer aan den Capitein en Castellain van *Muijden*. Houdende bevel om geene Rijnsche wijnen, komende van *Utrecht* en bestemd voor *Holland*, te laten doorgaan, maar zich daartegen te verzetten, overeenkomstig de ordonnantie en sententie van Junij 1541. (Bruessele.)

Het is een afschrift. De aanleiding hiertoe bestond in eene klagt, door die van *Dordrecht* tegen die van *Amsterdam* ingebracht, die onwillig schenen te zijn hunne wijnen te *Dordrecht* te halen en te doen verstoppen.

161. **1551.** 5 December. Burgemeesteren en Regeerders der stad *Gouda*. Aangaande eene te *Dordrecht* te houden bijeenkomst met den Dijkgraaf van den *Crimpenderwaard*, ten einde te trachten met hen in een vriendelijk accoord te komen.

162. **1556.** 11 Julij. CORNELIS VAN HOGELANDE. Betreffende de voor den Secreten Raad tegen de Regeerders van *Mechelen* en die van *Middelburg* hangende geschillen. (Brussel.)

163. **1561.** 9 Maart. Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad *Dordrecht* aan den heer Mr. WILLEM SCOECK, Raad en Pensionaris der stad, toen ter tijd te *Brussel* zijnde, aangaande de verzending van een antwoord op het voorstel door WILLEM JANSZ. SCHOUTTEN, Auditeur van de Rekening des Konings in *den Haag*, gedaan, omtrent de aflossing van den tol van *Gorinchem*.

164. **1566.** 16 Januarij. De Luijden van de Rekeninghen in *Holland*. Ten geleide van een aan hen van wege Z. M. door den Collecteur van den tol van *Geercliet*, PIETER ARTUS, ingediend adres, ter zake van het leggen en onderhouden van het plankier, strekkende van het tollhuis tot op het Rietdijcker hoofd toe. (Inden Hage.)

165. **1570.**
1571. 24 Maart. Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad *Dordrecht* aan den Hertog van ALVA. Aangaande het stapelregt.

Het is een afschrift in het Fransch. Een koopman uit *Culenbouch* beweerde vrijdom van makelaardij te hebben voor wijnen, door hem tot proviandering van het kasteel van *Antwerpen* gekocht, waaromtrent inlichting verlangd wordt.

166. **1577.** 18 Mei. De Staten van *Holland* aan de Meesters der Rekening van Z. M. den Koning in *Holland*. Zij berigten, dat die van *Dordrecht* zich beklagd hebben, dat hunne ingezetenen, goederen en schepen in arrest worden gehouden, ter zake van de betaling van zekere renten, bedragende over de 13500.— gulden 's jaars, ter losse den penning 16, waarmede zij het ligchaam der stad belast hebben. Zij verzoeken dat bedoelde achterstallige renten, wanneer de deugdelijkheid van die vordering naar behooren zal onderzocht zijn, aan de regering zullen worden uitgereikt, ter voorkoming dat zulks niet op de

daarvoor verbonden domeinen van *Bonaventura* en *de Zwaluwe* en de tienden van den lande van *Putten* en *Zwijndrecht* worde verhaald. (Haarlem.)

Een authentiek afschrift.

167. **1578.** 26 Augustus. POMPILIUS NUMAN, lid van den Secreten Raad te *Brussel*, aan den heer Pensionaris der stad *Dordrecht*, Meester ADRIAEN WEIJNSEN. Over de betaling van achterstallige renten. (Antwerpen.)
168. " 25 September. Bannerheeren, Ridderschap en Steden des Vorstendoms *Gelre* en Graafschaps *Zutphen* verlangen schadevergoeding voor het na-deel, aan eenige kooplieden aangebragt door het aantasten en verbruiken van hunne wijnen en andere goederen, tijdens de alteratie en scheiding der stad *Dordrecht* in 1572. (Arnhem.)
169. **1582.** 9 October. Burgemeesteren en Raad der stad *Amstredam* verzoeken dat geene ongelden mogen geheven worden op de hoppe, toebehoorende aan hunne burgers en te *Dordrecht* slechts voorbij gevoerd wordende, als strijdig met de oude gebruiken, met bedreiging van wedervergelding.
170. **1583.** 10 Junij. W. MOLENIJSER, Bailluw van *Berchambocht*, verklaart dat hij, als hebbende hooge jurisdictie, volgens zijne commissie teregt tegen zekeren BRANT LOURISZ. c. s. in cas van delict voor zijne vierschaar heeft geprocedeerd, en dat

impetranten ten onregte beweeren als landpoorters van *Dordrecht* aldaar justiciabel te zijn. (Berchambocht.)

171. **1584.** 8 Junij. Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad *Antwerpen* verlangen dat een tusschen de schippers van beide steden hangend geschil over het stapelregt door eene zamenkomst in der minne beslecht worde.

Die van *Dordrecht* beweerden namelijk dat de Antwerpsche schippers, komende van *Keulen* of elders boven *Dordrecht* en bevracht met goederen, die niet aan stapelregt onderhevig en naar *Antwerpen* bestemd waren, hunne vrachten, wanneer zij *Dordrecht* voorbij voeren, aan Dordrechtsche schippers moesten overleveren.

172. **1588.** 29 Junij. Gecommitteerde Raden van de Staten gelasten den Dijkgraaf en Heemraden van den *Abblasserwaard*, niet voort te gaan met het opmaken van het nieuwe hoofd boven den bout beneden *Scherluijnen* sloot, als zijnde zij daartoe niet bevoegd. (Inden Haeghe.)

173. " 8 Augustus. JOH. VAN WIJNGHERDEN verzoekt enige veldstukken te mogen hebben tot verdediging van *Gheertruijdenberge*.

174. (15)89. 29 April. De stad *Sherlogenbosch* verzoekt dat een schip, met goederen geladen, bestemd voor de markt te *Bergen*, onbelast de stad *Dordrecht* moge

passeren. Zij had vernomen dat die van *Dordrecht* het schip wilden doen zinken, hetgeen zij niet wil gelooven.

175. **1589.** 19 November. JACOB PAULI doet mededeeling van het verhandelde in de vergadering van de Generale Staten met den Raad van State, aangaande de versterking van de schans van *Sgra-venwaert*. (Inden Hage.)
176. **1591.** 11 April. Gecommitteerde Raden van de Staten. Betreffende de afkondiging en het in werking brengen van de Ordonnantie van den impost van de gouden, zilveren, zijden, wollen en linnen lakens en manufacturen. (Inden Hage.)
177. **(15)97.** 11 Junij. De stad van *den Briel*. Aangaande het Maasregt.
178. **(15)98.** 14 December. De stad *Schoonhoven* aan den Schout, gezworen en gemeene bureu van *Werckendam*, gezamenlijk en elk in het bijzonder. Zij verzoeken dat eenig land en goed, toebehoorende aan den Heiligen Geest en het Armen Gasthuis te *Schoonhoven* van zeker ongeld en schatting worde vrijgelaten, daar die van *Schoonhoven* vrijdom van lot en schot voor hunne goederen hebben en bij een appointment van den Grooten Raad verklaard zijn, ongehouden te zijn in de ongelden en schattingen van die van *Dordrecht* bij te dragen.

179. **1638.** 18 Augustus. (JAN WOLFERD) VAN BREDERODE aan heeren Burgemeester en Regeerders der stad *Dordrecht*. Hij verzoekt dat de vereischte maatregelen genomen worden tot „defroijement” van de Koningin Moeder bij hare aankomst te *Dordrecht*, voor rekening van het Land.

Men zie aangaande dit bezoek, door MARIA DE MEDICIS, wed. van HENDRIK IV van *Frankrijk*, aan de stad gebragt, en het door haar aldaar genoten onthaal, M. BALEN, Beschr. van *Dordrecht*, Deel II, bl. 876 en volg.

ZONDER JAARTAL.

180. Meester JAN VAN LEEUWEN aan Schepenen der stad 's *Hertogenbosch*, houdende klagten over verregaande mishandelingen en verwondingen te *Dordrecht* ondergaan, waarvoor hij 20 Rijnsche guldens schadevergoeding verlangt.

Het is een afschrift.

181. Maandages van den Zonnendach Mis. Num. Burgemeesteren, Schepenen en Raad van het Amt *Wesell*. Betrek-

kelijk het regt van exue van de erfenis van zekere jufvr. BERTA TAX.

• Hierbij is een nota gevoegd.

182. Des Saterdages na Sinte Lucien dach. De stad *Utrecht* verzoekt dat een onderzoek worde ingesteld aangaande de personen, die met WILLEM VAN CRONENBORCH en de zijnen aan de vaart den Dijkgraaf met de Heemraden bij gelegenheid van de schouw van den Lekdijk geslagen, gewond en gevangen genomen hebben.
183. 'tsDinrdages na Sinte Victors dage. De stad *Delff* verzoekt ingelicht te mogen worden, op welken grond hare medepoorters hun bier niet in den *Alblas-serwaard* mogen leveren, tenzij het eerst te *Dordrecht* gebragt en verbodemd en van elk vat een groot voor opslag gegeven zij.
184. Des Satersdage voer Sinte Maria Magdalenen dach. Prelaten en Capittelen der vijf Godshuizen te *Utrecht* verzoeken dat de Regering van *Dordrecht* de handen niet sla aan hunne tienden en pachten, door die te verkoopen, maar daarmede wachte tot de komst van hunnen genadigen Heer te *Utrecht*, wanneer zij hopen dat die zaak tot haar genoeg zal geregeld worden.
185. 6 Junij. Burgemeesteren, Schepenen en Raad der stad *Brugghe*. Betreffende een door de Regering van *Dordrecht* aan den Schout en het Gerecht

van *Raemsdonc* gedaan verbod van overdragt van eigendommen, door de „Chartreusen” buiten *Sint Gheertrudenberghe* verkocht.

186. 15 October. De heeren VAN SANTES en VAN BEAUMONT en de overige leden van den Raad, ge-committeerd ter zake van de landen van *Holland* en *Zeeland*. Betreffende de geschillen, hangende tusschen den heer ARENDE VAN GENDT en DANIEL DEN BASTAERT VAN DER MERWEIJDE, poorter van *Dordrecht*, ter zake van het bezit van het veer van *Papendrecht*, hetwelk laatstgemelde beweerde hem sedert lang door den heer VAN BREDERODE gegeven te zijn. (In den Hage.)
187. 15 Februarij. De stad *Gorinchem*. Over het arresteren van bier, hetwelk door een van hare poorters te *Dordrecht* gekocht was, als zoude dit ten behoeve van de Gelderschen geschied zijn.
188. 4 September. De stad van *der Goude* verlangt inligting aangaande een vraagpunt van waterregt. De lading namelijk van een met tarwe geladen schip was door de Engelschen gedeeltelijk genomen, het overige gedeelte was door den bevrachter in ontvang genomen; wordt gevraagd, of de volle vracht moet betaald worden.
-

